

SZERKESZTŐI IRODA

Magyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Éves díj 16 frt. Negyedéves 4 frt.
Hónapos 3 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy cenzimternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartó cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Panique.

A kormánypart szörnyűködéseit egészen értem. Még kevésbé tudom, mire való az a nagy ijedelem, mely a sajtójának sorai között vaczog, a fogát és sáppadozó arcukat minden kis betű által. Hiszen a test asztal illatos tájai nem nekünk szólnak. Az ország nem érettünk. A hatalmat nem mi kezeljük. Nem ne legyenek olyan kishitűek! Nem rendelt meg bizalmuk gr. Ugronban? Nem látják, hogy mily sok a pénz? Ez mind az övék. Nem látják a szegény vasutistákat? Ne busulnak. Ezek is biztos votumok.

Mire való az ok nélküli gyótródás? Van a vállalkozók nagy serege. Ott minden várandóságban szenvedő. Ott vannak azok is, a kik rossz lettek a tüzre s a mellett melengetik befagyott lelkiismeretüket. A kik járnak, de okuk van félteni a szabadságot — oh ezek mind ott vannak. És azok, kiket csábít a hatalmi hatalom; és azok, kik elviselhetetlen fájdalmakat szenvednek a czimkórásig a betegségében; és azok, kik nem a haza pusztulását, de jól megérthetik mérték saját emelkedésük lépcsőit — mind, mind együtt vannak. A sajtójának esküszik az öröklésüket. Szaparynak, a mint hogy letették az esküt Tiszának, annak előtte a sajtó, s ennek utána le fogják a nyakát Apponyinak.

Mert nem minden kormányparti erről beszéllek ám ilyen hangon. Van a kit becstülők úgy is mint em, úgy is mint politikust. De használom a hangot azokról a patkányokról, kik a súlydó hajóról a másikra átszalognak mindig önérdékből, mindig cynismussal. Kik a forumra nem jönnek viszik, hanem gyomruk. Ezeket a falánkokat, ezeket az elvetemültet kell megbélyegezni.

Ezzel a csöcselékkel — igenis csöcselékkel, mert nem a mezitlábás munkások nem az éhes csavargó, nem a nagyba burkolt koldus, hanem ez a politikai smarotzerhad — ez a magyar nemzet igazi csöcselékje. Ezzel a csöcselékkel győzött a kormány a múltkor, és ezzel fogja diadalutját megtegni a jövőre.

Hát ne féljete! Van regale bérlet elég. Arany érdemkereszt is van bőven.

Szolgabírák is van a kinek parancsoltok és a ki parancsol.

Hát még a vállalatok! Itt úat, amott hidat, tova házat, emitt kaszárnyát kell építeni.

Tétek a rengeteg erdőség; tétek minden kincstári uradalom; tétek minden hivatalos állás; tétek a népiskolák; tétek az adóvégrehajtás; tétek a püspöki kinevezés.

Mit akarok még? Még így is féljete az irhát? Mi dolog ez? Hol van a szívetek? Hiszen pénztek is van. Ha nincs, hát lesz. A kutyabőr nem egyébre való. Hát osztogassátok a magyar nemességét tucatz száma. Van az országban elég Erger-Berger, aki nem sajnálja töletek a baksist és szívesen beáll nagyság urnak. Rajta! Előre! Bátoraság!

Láthatjátok, hogy a győzelem esélyei felétek hajolnak.

Ne féljete! Senki sem olyan naiv, hogy meggyőződést és elveket kérjen számon tőletek. Az erőszak, a pénz és a boros hordó. Ime, a ti választási szentháromságotok. In hoc signo vinces.

Mit csinált ez a kormány? Hogyan vezette a nemzetet kudarczról kudarczra? Mit fog csinálni? Melyek a tervei? Minő az egymásutánja? — Bagatell kérdések. Ne foglalkozatok ilyen lapaliakkal. E helyett uszításokat kitarított hirlapírókat ellenzéki férfiakra. Rágalmaztassatok agyon minden tehetséget, mocskoltassatok be minden becsületet. Ez hasznosabb foglalkozás.

Ezek a győzelem kulcsai és nem a beszédek, nem a fejtegetések, nem az elvek. Hát ne féljete, mert jól tudtok bánni ezekkel a kulcsokkal!

BARTHA MIKLÓS.

Pártélet.

Kolozsi kerület. Ugy látszik, hogy a b. Jósika Sámuel népszerűsége még sem épen olyan oszlopos természeti, mint a hogy ő azt „születésénél és nevelésénél” fogva méltán megérdemelné. Igaz, hogy kijelölték úgy Kolozson mint Mócson. De ezek a jelölések kissé nagyon zajtalanok voltak. A kolozsi jelölés lezajlását már ismertettük. A mócsi jelölés pedig így volt: A jelölő értekezlet összehívta nyomatásban Gál Gyula, Rohonczy, gr. Bély, Hosszú Teophil, Winkler Frigyes, Mátyás János és Duha Imre. Számszerint heten. Megjelentek az értekezleten Rohonczy gyógyszerész, Hosszú bir-

tokos, Winkler orvos és Mátyás főszolgabíró. Számszerint négyen. Mindannyian mócsi lakosok. Tehát kevesebben jelentek meg az értekezleten, mint a hányan összehívták azt. Ebből meglehet itélni a mozgalom kiterjedését. Hanem azért a jelölés minden fenakadás nélkül megtörtént s a Mezőség birtokossága most már „boldogító csillagzat örömei” között „úszik” — a feneketlen sárban, ha ugyan be nem fagyott. Megtörténvén pedig a népszerűség melegengető karjaiban a jelölés, ezt a világra szóló eseményt tudni is kellett adni a jelöltek. E czélból okos körültekintéssel bevarratott a legközelebbi csütörtök, mely napnak az a természete, hogy a hatvársár sok ügyes bajos embert hoz Kolozsvárra. Így aztán össze lehetett gyűjteni Hosszú Teophilt, Veres Károly számvevőt, Velits Károlyt, Gáll Gyulát, Duha Imrét, Bernát Danit és Horváth Kálmánt. „Heten valánk uram, heten.” Rosz nyelvek mutogatták őket: „Hét sváb egy nyulra.” Mások a politikai élet hét szűk esztendejét emlegették. — Ha megkérdezték volna, Duha Imre nem marad vala adós a szilaj felelettel: „Hét csillagból áll a Gönczöl szekere.” Ilyen formán a népszerű báró fényes fogaton fog utazni az országháza.

Erzsébetváros piacán már is ezt éneklik a nebulók:

„Három alma meg egy fű,
Szalad Marci mint a szél.”

Mert nagy volt ez a Dániel Marci mindig és nagy lézen az ő futása is. Az éposz följegyezte a honfoglalás idejéből Zalán futását; a história följegyezte a tatárjárásról Béla futását. A legenda is ismer egy futást, a Mahomed futását. De mik voltak e futások a Marci futásához képest? Azok csak tárgyalógás számba jöhetnek. Mikor majd Marci bebrilliantírozza szép fekete szakállát, felteszi mind a három órálnaczát, szájába vesz egy kályhákürtöt nagyságu bockszivart és futásnak indul lackcipőben veres selyem strimfivel: no ilyen futást nem látott még sen a legendák, sem az époszok sem a historiák világa. Előre látható, hogy ezt az embert három egymásután akasztott mozdony sem éri utol. Az ellenzék jelöltje dr. Isekutz Viktor, a legtehetségesebb jogászok egyike, ki a kolozvári fakültsmenet alkalmával rögtönzött beszédjével általános feltűnést keltett beszédének egyformai szépségei, mint politikai tartalma által. Ez az egy beszéd többet ér, mint Dániel Marcinak 20 éves közpályája.

Szilágyi Somlyó azt a hirt veszszük, hogy ott az ellenzék egyhangulag fogja jelölni b. Györfly Pált. Örömdetesen vesszük e hirt — mely még megerősítésre

vár — tudomásul. B. Györfly az ellenzék legkiválóbb hívei közé tartozik. Tehetséges férfi, kinek úgy a párt mint az országgyűlés, jó hasznát venné. Tudomásunk szerint a mostani képviselő, Vály Árpád nem reflektál ezen kerültre, mert őt Szatmár városa lépteti föl, hol komoly ellenjelöltje, a fenforgó székhelykérdés miatt, nem találkozik.

A t. Ház.

Budapest, decz. 18.

A képviselőház ma bevégezte a tanítói nyugdíjról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Az ülésnek érdekes mozzanatai voltak. A 10. §-nál Kiss Albert szépen és tárgyalogosan indokolt indítványt tett a 15 kros befizetések eltörlése végett. Ehhez a szakaszhoz hozzá szölkak még lényegben hasonló, csak egyes aránylatokban eltérő indítványokat téven, Komlóssy Ferencz, Csátár Zsigmond és Hock János. Kiss Albert indítványát pártolja Madarász József, Polonyi Géza. A törvényjavaslat szövege mellett felszólalt Hagara Viktor. A vita berekesztetvén, gróf Csáky Albin miniszter szólalt fel s összegezvén a mondottakat, oly kifejezést is használt, mintha az ellenzék a maga részéről e javaslat tárgyalása alkalmával tisztelet akarna csinalni. (Ez czélzás volt a választások közelségére) s kétségét fejezte ki az iránt, hogy ez az üzet jól kiaknázható lenne az ellenzék javára.

A miniszternek ezt a kijelentését az egész ellenzék zajosan utasította vissza s Szederkényi néhány helyreigazító szava után felállott Kiss Albert és egy hatalmas rögtönzésben fordította vissza a kormányra és a kormánypártra az „üzet” kifejezést, kimutatva, hogy a jelen esetben csakis a kormány csinált, mert egészen üzeti szempontból fogta fel a törvényjavaslatnak pénzügyi részét és üzileg kezelte eddig is a tanító nyugdíj-alap tökéjét, melyeket hosszú éveken át valóságos rendelkezési alapnak tekintett. Ezután a névszerinti szavazás következett, melynél a többség az indítványok mellőzésével az eredeti szöveget fogadta.

A 14. §-nál gróf Apponyi Albert szólalt fel és az egész ellenzék zajos helyeslése és tetszése közt utasította vissza a maga részéről is Csáky miniszter inszinuációját, kimutatva, hogy a nemzeti párt által benyújtott minden indítvány teljesen objektív és realis volt és semmi utógondolat nem járult azokhoz. Gróf Csáky Albin miniszter igyekezett az általa használt kifejezés hegyét le-tördelni, de hivatkozásaiiban ezuttal sem volt szerencsés, mert az, a mit Szederkényi szájába adott, nem mondatott a mit Szederké-

nyi az ellenzék zajos helyeslése közt ki is jelentett. Ezután a törvényjavaslat végig tárgyalatván, az ülés véget ért, s a holnap délelőtt 10 órára kitűzött ülésén fog megkezdődni a vámszerződés tárgyalása.

Ugron—Fehérváry affaire.

Bpestől írják: A parlamenti körök s általában a nagy közönség is élénken foglalkoztatja az affaire, mely Ugron Gábor országgyűlési képviselő és báró Fehérváry Géza honv. miniszter között felmerült s a mint az eddig ismert részletekből ítéltetünk a legkomolyabb fordulatot vesz. Az eset előzményei a következők.

A képviselőház mult pénteki ülésén báró Fehérváry Géza honv. miniszter Beöthy Ákosnak a „Katona Lapok” ügyében beadott interpellációjára felelvé, tudvalevőleg azt is mondotta hogy ő a lap olvasást be nem tiltotta de szükség esetében megteszi azt is. Erre Ugron közbeszóltott: „De akkor ki is dobjuk innen!” Fehérváry miniszter erre ismét így válaszolt: „Azt a hősieskedést ismerjük. Azt a valódi értékére delvalválni tudja minden ember!”

Erre a szombati ülésen következett Ugron Gábor személyes kérdésében való felszólalása. Kijelentette, hogy a mult napi ülésen a nagy zaj miatt nem hallotta báró Fehérváry megjegyzését.

„En, — mondá — „elegendő alkalmat nyújtottam Fejerváry Géza báró urnak, hogy azt a hősieskedést kipróbálja. Nem rajtam mult, hogy nem élt az alkalmammal.”

A „dolog további folyamánai már a nyilvánosság előtt forognak.

Fejerváry b. honvédelmi miniszter e nyilatkozat megtetelekor Bécsben volt s mint a „B. H.” mai száma írja, „távirati uton megbizta államtitkáráját, hogy — Ugron Gábor által a képviselőház ülésében mondottak folytán állitasson össze az ő és Ugron eljárásának megitélésére becsületbiróságot.”

A „Nemzet” mai esti lapja ezzel szemben kijelenti, hogy a „B. H.”-nak a becsületbiróságra vonatkozó hire legalább is idő előtti. Eddig annyi történt, hogy Fejerváry miniszter értesítvén Ugron nyilatkozatának tartalmáról s az arra tett elnöki megjegyzésről, a melyben Ugron nyilatkozatára vonatkozólag mi sem foglaltatott, haladéktalanul megteette a kellő intézkedéseket Ugron felelőssége vonása iránt.

Fejerváry Géza báró megbízottai ez ügyben Károlyi Tibor és Keglevich István grófok, kiknek azonban eddig nem volt alkalmuk Ugronnal találkozni, ki jelenleg nincs a fővárosban. — A mint a ma esti „N. Fr.

„ELLENZÉK TÁRCZÁJA”.

1891. december 19

be ködös, jaj be sötét.

be ködös, jaj be sötét az égbolt
be ködös, ilyen sötét be rég volt.
be ködös, közti zug-bug a szél kavarog...
be ködös, egyszer voltunk boldogok.

be ködös, kedves az ősz, az a nyár,
be ködös, ilyen sötét be rég volt.
be ködös, közti zug-bug a szél kavarog...
be ködös, egyszer voltunk boldogok.

be ködös, kedves az ősz, az a nyár,
be ködös, ilyen sötét be rég volt.
be ködös, közti zug-bug a szél kavarog...
be ködös, egyszer voltunk boldogok.

be ködös, kedves az ősz, az a nyár,
be ködös, ilyen sötét be rég volt.
be ködös, közti zug-bug a szél kavarog...
be ködös, egyszer voltunk boldogok.

be ködös, kedves az ősz, az a nyár,
be ködös, ilyen sötét be rég volt.
be ködös, közti zug-bug a szél kavarog...
be ködös, egyszer voltunk boldogok.

be ködös, kedves az ősz, az a nyár,
be ködös, ilyen sötét be rég volt.
be ködös, közti zug-bug a szél kavarog...
be ködös, egyszer voltunk boldogok.

Régi dalok visszafolyó patakja,
Jaj a lelkem be boldogan ringatja...

Köd eloszlott, ragyogás van az égen,
Gyertyámat is kioltottam már régen.
Félálomban még mind egyet mormolok:
„Mindhiába egyszer voltunk boldogok!”

E. KOVÁCS GYULA.

Egy szellemes ujságról.

(Kedélyes visszaemlékezések.)

Irta: ENDRÓDI SÁNDOR.

III.

— Uraim! Messieurs! itt a tátovírozott ember! Megcsiptem.

E szavakkal zavarta fel egy rövid óra mulva a szerkesztő a vezércikkkező s eroquis-faragással foglalkozó munkatársakat.

— Hol van? Merre van? Voyons!

— Ah, önök tulságosan kíváncsiak. Türelem, mes chères, türelem. Emberem ebédel. Addig tanakodjunk.

— Hogy jutott hozzá, szerkesztő ur?

— Kérem önöket az isten szent szerelmére, ne legyenek oly kíváncsiak. Vagy jó. Elmondom. Bementem. Saprella! kiáltottam fel, ön itt? „Nyeff!” válaszolt ő hasonló udvariassággal s rögtön ráállt ajánlatomra.

Készen vannak a plakátok? Mamasz ur, nézzen utána, hogy minden rendben legyen.

A plakát így hangzott:

Jertek és bámuljatok!!!
A híres birnami tétovírozott embert
ma, vasárnap, reggeltől estig
minden művelt ember
ingyen láthatja
a „Plum pudding” szerkesztőségében.

— Reklam ur, ön az ajtó elé fog állni s szíves lesz a „Plum pudding” ama számát, melyben a tátovírozott ember élettörténete van megírva, a közönség közt szétosztani. Mafoi! üzetünk, úgy gondolom, kitűnően sikerült.

El voltak ragadtatva és mindnyájan hittünk ez ötlet nagy eredményeiben. Soha nem láttam annyi művelt embert egy rakáson, mint másnap szerkesztőségünk helyiségeiben. A negyedik emelet padlata rengett, a szerkesztőség ostrom alatt állott, a látogatók mind strűbben özönlöttek befelé.

— Kérem a tátovírozott embert...

Reklam ur válaszolt:

— Igen, itt látható, itt, a Plum pudding szerkesztőségében. A Plum pudding előfizetési árú negyedéves négy frt. Tessék a birnami ember életrajza. Hiteles történelmi kuttók nyomán összeállitva megjelent a „Plum pudding”-ban. A lap előfizetési ára négy forint. Csak négy forint.

Tessék besétálni! Tessék praenumerálni!

Hölgyek is jelentkeztek.

Ezeknek így deklamált Reklam ur:

— Hölgyeim, lehetetlen! Mit gondol-

nak önök! Önök valószínűleg nem birnak tudomással arról, mit tesz az tátovírozva lenni? Az ég nevére kérem önöket, olvassák el előbb a Plum pudding hiteles cikkeit! A Plum pudding egy negyedéves csak négy forintba kerül. Csak négy forintba.

Ne tessék besétálni... Tessék praenumerálni!

Ezalatt ott benn, a másik szobában, a szerkesztő hűségesen, fáradhatatlanul mutogatta a birnami embert.

— Várjanak, uraim, most mindjárt enni fog. A „Plum pudding” menue-je után fog ebédelni. Reklam ur, folytassa kérem...

SReklam ur folytatta teljes lelkesedéssel:

— Uraim! Messieurs! A birnami ember ma „Plum pudding” menue-je után ebédel. A „Plum pudding” kitűnő menueket közöl. Előfizetési ára negyedévenként négy forint. Csak négy forint! Tess k besétálni! Tessék praenumerálni!

A birnami ember csakugyan ebédelt. Elfogyasztott egy beafsteeket, megivott egy üveg vörös bort — más nem kellett neki.

A szerkesztő biztatta.

A szegény kifetett, bemázolt, hideglelős ember csak ennyit válaszolt a biztatásra: „Kaff.”

— Ah igen! Saprella! a kappant és a marhanyelvet ki nem állhatja. Uraim, a birnamiak igen kényesek. Ezt megjegyeztük amaz életrajzi vázlatban is, mely a „Plum pudding” mai számában olvasható. A „Plum pudding”... Reklam ur, kérem folytassa. És a lelkesedő munkatárs ismét haragította.

— A „Plum pudding” mai száma kitűnő életrajzi tanulmányt közöl a világhírű birnami emberről. Tisztelet urak! A „Plum pudding” kitűnő lap! Tessék besétálni! Tessék praenumerálni! Csak négy forint! Negyedévesre potomság!

A látogatók azonban nem sokat törődtek a plumpuddinggal. Zsebre dugták a birnami ember életrajzát, de praenumerálni egy sem praenumerált. Amerikában tán tizezer előfizetőt szerzett volna ez ötlet valamely ingadozó lapnak, nálunk azonban nincs a közönségnek fogékonysága — nagy gondolatok iránt. Pedig Reklam ur oly páratlanul jól viselte magát! Mikor már csak egyetlen-egy ember, maga a szerkesztő volt a szobában, még akkor is hangosan kiabálta:

— Nincs jobb lap a „Plum pudding”-nál! Kitűnő értesülések! Pompás vezércikkek! Szellemes és mulattató Tutti-Fruttki és Rókabőrök! Tessék a lapot megvenni. Negyedéves négy forint. Tessék besétálni! Tessék praenumerálni!

Szegény Reklam! Csak a nagy dob hiányzott a nyakából, meg a trombita az oldaláról. Mily lelkesedés, mennyi tűz pacskolódott el hiába! Megérdemelte volna, hogy jobb ügy szolgáltatásban pazarolja el.

Hangja még most is, mikor a „Plum pudding”-ot már régen bepókálkozta a feledés, hangja még most is fölver olykor késő éjszakán:

— Csak négy forint! Tessék besétálni! Tessék praenumerálni!

Presse"-nek távirják, az egész affaire a legrövidebb idő alatt megfelelőleg fog lebonyolítottatni.

B. Fehérvári Géza honv. miniszter az Ugron által használt fordulatban, nem csupán a társadalmi felfogásnak hodolva, de katonai állása folytán is elengedő célzatot talált arra nézve, hogy az affairst kartellvörök által alkalmasnak talált módon intézze el.

A honvédelmi miniszter, mielőtt még tanuit megnevezte volna, a miniszterelnök rendelkezésére bocsátotta tárczáját. Az idézett bécsi lap szerint a helyettesbíróság egybehívására vonatkozó hírelekkel teljesen alaptalanok.

A képviselőház felosztása.

Bpest decz 18.

A kormánypart beavatott köreiben már egész határozottsággal lépett fel a hír, hogy a kormány az országgyűlést mára a jövő hónap folyamán feloszlatni készült, sőt mint bizonyos dolgot beszélték, hogy ez a kérdés a holnap tartandó minisztertanácsban fog végleges eldöntést nyerni és hogy Szógyényi László, a Felső körli miniszter, csak azért jött Budapestre, hogy a minisztertanácsban résztvegyen és értesítse a kormányt arról, hogy ebbe a tervbe a korona is beleegyezett.

A kormánypart köreiben e hír nem keltett valami nagy lelkesedést. A téli választások nehézségei és fáradalmi még azokra nézve sem kecségetők, a kik helyett a hivatalos apparátus végzi el a kortes munkát. A kormánypart tagjai előre fázna a téli választástól, a mely nem lesz alkalmas arra, hogy a kormánypart választókat a fáradalmak elviselésére lelkesítse.

Az ellenzék köreiben is élénk izgalmat keltett e hír, mert semmi kénszerítő ok nem forog fenn, hogy a kormány ily erőszakos uton a folyó évi költségvetés letárgyalása előtt rövidítse meg az országgyűlés törvényes mandátumát.

A választás közönséggel szemben is nagy kiméletlenségnek tartják, hogy a legfontosabb polgári jog gyakorlását a kormány a téli időjárás viszontagságai által akarja korlátozni és nehezíteni.

A mind erősebben szárnyaló hírek következtében valószínű, hogy a képviselőház szombati ülésén gr. Apponyi Albert interpellációt fog intézni a kormányhoz és határozott nyilatkozatot fog követelni az iránt, hogy szándékozik-e a kormány a költségvetést letárgyalatni a választások előtt, vagy pedig a választásokat akarja-e elrendelni a költségvetés tárgyalása előtt.

Etetés-ítás.

A választási bíráskodást szabályozó törvényjavaslat tárgyalására kiküldött képviselőházi bizottság csütörtökön Bokross Elek elnöke alatt ismét ülést tartott, folytatva a törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Az általánosságban elfogadott 7. §-t hosszabb vita után, melyben az igazságügyi miniszter kivül a bizottság valamennyi jelen volt tagja részt vett, következőleg állapították meg:

Keserü pohár.

ANGOL REGÉNY.

A DÓRA szerzőjétől.

Am „Ellenzék” számára fordította: Amica.

XIX.

(Folytatás.)

(41)

Hirtelen a Henry ajkait érzi az orcsáján, s egész világosan és nyugodtan e szavakat hallja tőle.

Róza, ne félj: ő nem fog meghalni — nem szabad, hogy meghaljon! Megmentem ha még meg lehet menteni.

— Te! Oh Henry, állj, meg! — utánna szalad, a karjába fogdózik és kétségbeesve rimánkodik. Henry — maradj, — megőrültél? — Hallod, hogy reménytelen a helyzet! már mondom, hogy reménytelen — helyzete mindenki azt mondta; azok az emberek nem gyávák, és ők tudják. Henry, édes Henrym te nem tudod őt megmenteni: csak meg tudsz halni vele, és te haláloz el ezután az enyém!

A Róza karjai az övét fogják át, kedves arcát esdeklőleg emeli hozzá: de Henry határozottan bontakozik ki karjai közül, s teszi őt félrebb aztán sietve megy le a dombon.

Utát tör magának a tömegben keresztül mely a most már teljesen tűzben álló szalma fedele kinyúló előtt áll.

Ura, hasztalan volna minden kísérlet mondja egy fiatal legény Henrynek. A fedél egy pár pillanat alatt beesik, és nem lehet az, hogy ott bent a füstben élő ember legyen.

— És mi egy lelket sem láttunk, és egy kiáltást sem hallottunk. — Ugy kell lenni, hogy meggyőzően asszony rögtön meghalt, vagy nem volt még a föltől.

„Nem esik a büntető törvénykönyv 183 és 186. §-ai és a jelen törvény 3-ik §-ai alá, (vagyis nem képez veszteséget, etetés és itatást, illetőleg érvénytelenségi okot) a) a választóknak a választás helyére való szállítása és visszaállítása. Ha a szállításra vagy visszazállításra a kérdéses választókerületben szavazásra jogosult választó vagy vele egy háztartásban élő hozzátartozója fogadtatik fel a fuvarozási díj nem lehet nagyobb amag összegnél, melyet a szabályrendelet (8 §.) megállapít. Az ezt túlhaladó összeg veszteséget és céljából adottnak tekinthető:

b) oly választókerületekben melyek több községből állanak, a választóknak szükséges ellátása a választás helyén és annak ideje alatt. A megengedett szükséges ellátásnak túlhágása ugy a büntető törvénykönyv, mint a jelen törvény szerint is etetés és itatásnak tekintendő.

c) a választóknak zászlókkal és jelvényekkel való ellátása. Választóknak szállítása, szükséges ellátás, zászlók vagy jelvények helyett pénz nem adható.

A fuvarozási díj megállapítását szabályozó 38-t elfogadták az azzal a megtoldással, hogy városoknak a bérközai díjak nem tartoznak a fuvarozási díjat megállapító szabályrendelet körébe. Ezzel a tárgyalás folytatását a legközelebbi ülésre halasztották. Ez ülés kitűzésével az elnökséget bízták meg.

Status és hercegprimás.

Az erdélyi r. kath. status igazgató tanácsa a status nevében üdvözlő feliratot intézett Vasváry Kólos hercegprimáshoz. A figyelmeztető egyházi jogi kérdéseket tartalmazó felirat így szól:

„Főméltóságú Hercegprimás! Nagyméltóságú Érsek; Kegyelmes Ur!

Magyarország minden polgárát őszinte örömmel töltötte el ő császári és apostoli királyi felségének legkegyelmesebb elhatározása, mely Hercegséget a szent Benedek-rend pannonhalmi főapáti székhelyéből a magyar katolikus egyház vezetésére szolgáltatta el. Mert a történeti jogok védelmében küzdő nemzetnek jól eső, hogy oly férfiút látni a magyar primási trónon, ki tetteinek rugóját és mértékét a legigazabb bíróknak: a történelemnek tanúságaiban találja meg, a ki élete folyását oly rend szolgálatában töltötte, mely a magyar nemzetet a keresztény polgárisodás forrásához vezette és a nemzet hagyományaihoz soha nem volt hűtlen.

Istennek különös parancsolata az erdélyi katolikus egyházmegyének a kütelembeől bő részt juttatott. Védekeznie kellett a nemzet pogány ellenségei, de protestáns atyáinkiai támadásai ellen is. E védelmi harcok ében tartották és megpecsételték valódi hűségünket s megtanítottak a hitbeli türelem nemes erőnyére.

E nehéz idők teremtettké meg az erdélyi önkormányzatot, valamint megteremté a természet a partnak szikláit, hogy védelmezze a talaj növényzetét a tenger hullámcsapásaitól. És az önkormányzat a püspökeiktől, lelki vezéreiktől évszázak lefolyásán keresztül megfosztott egyházmegyében a katolikus szellemet kipusztulni nem engedte s a katolikus törekvéseket istápolta és győzelemre segítette.

Ez a mi örökünk Főméltóságú Hercegprimás! a katolikus autonómia, melyhez híven ragaszkodunk, s melyet kegyelettel ápolni meg nem szűntünk! De ez nemcsak a multnak egy szép emléke, hanem magva amaz intézménynek is, mely a jövő kétes harcban hivatva lesz a hívők buzgalma fokolni s az egyház érdekeiért való küzdelemre fellelkesíteni.

— Henry nem válaszol, ámbár figyelemmel hallgatta amint az égő házat vizsgálta.

Hirtelen a tömeg rémültetése egy nagy fához megy mely veszélyesen közel állott az égő házhoz, s lassan és óvatosan kezd arra felmászni.

Uram, nem mehet be, a fedél mindjárt beszakad! kiáltják az emberek, amint Henry egy kis szűk nyílású ablak felé hajol, melyet éles tekintete észre vett, hogy szerencsére nyitva volt, — de ő nem hallgat a figyelmeztetésére s mielőtt a tömegnek ideje lett volna szándékával tisztába jönni, az ablak párkányja felé ugrik, oda jut, s onnét a szobába hatolt.

A figyelmeztető kiáltást örömmel hallgatta és aztán rettenetes csendesség követni, mert Dacre keresztül ment az ablakon, és ott bent úgy eltűnt mint ha a tűz nyelte volna el.

Elmult három, négy, öt perc melyek a függőben lát gyötrelme által mérlegelve ugyan anyi éveknek tetszenek és ekkor ismét kiáltás hallzik a lelkesedés kiáltása, mely tisztázott erősebb és hevesebb mint az előbbi volt mert Henry, ki a feleség lángok világánál borzattal összevergőzve és lefelekedve néz ki, ismét megjelent anyitott ablaknál, s midőn a fény a karjaiban levő eszméletlen alakra esik, a tömeg tudja, hogy végre hősies tettét siker koronázta.

— Igen, de még sok tenni való van hátra. Egy asszony a tömeg között elég lelkijelenléttel bír, hogy feltalálja magát. hirtelen le veszi magáról azt a nagy vastag posztó kendőt, melyet otthon a vállára kapott az emberek kétségével fogják meg a szegleteit s egészen kiterjesztik.

— Erressze le az ur! — kiáltják az emberek.

Henry megértette a szándékukat, az arcát talán kiderült, és ő mosolyog.

Hercegségét tapasztalt vállaira súlyos feladatok nehezednek az egyházpolitikai függő kérdések megoldásában. S a katolikus egyház hírvői s a magyar haza állampolgári érdekes egyforma igazságos kielégítést kellenek.

Ha e súlyos feladat teljesítésében lehet valami biztató és megnyugtató: ugy az a nemzetnek az egyértelmű lelkesedése mely Hercegséget a primási székhely körülveszi.

A lelkesen üdvözlők seregeiből az erdélyi r. katolikus status sem maradhat el s midőn őszinte szerencsekíváratunkat tolmácsolni bátrak vagyunk, kérjük Hercegséget, hogy azt kegyesen elfogadja és az erdélyi r. kath. önkormányzatot, az egyetemes katolikus egyház terebélyes fájának a ritka hajtását magas és hatalmas pártfogásába részesíteni méltóztatassék.

A népszámlálás Kolozvart.

— Három közlemény. —

III.

IV. A lakosság kora és műveltségi viszonyai.

Városunk lakosságának életkorát a 60 évig évről-évre, 60-on felül pedig tíz évről tíz évre kiszámítottam ugyan a népszámlálási anyagból s annak idején az erre vonatkozó táblázatos kimutatókat is nyilvánosságra fogom hozni; de ezuttal rövidség okáért csak a következő summás adatokat közlöm:

Találtunk Kolozvart

	fiat	leányt	együtt
5 éves életkorig (bezárólag)	1943	1995	3938
6 évtől 12 évig (bezárólag)	1921	2186	4057
13 „ 15 „	1010	1062	2072
16 „ 21 „	1929	2368	4297
22 „ 30 „	2699	3107	5806
31 „ 40 „	2357	2388	4745
41 „ 50 „	1576	1733	3309
51 „ 60 „	1095	1201	2296
61 „ 70 „	696	811	1507
71 „ 80 „	251	313	564
81 „ 100 „	44	68	112
ismeretlen koruk	3	14	17
Együtt:	15524	17196	32720

Miként e táblázat mutatja, városunk lakosságának 0—15 éves közötti életkorában, továbbá 60—70 éves felüli korban levő része összesen 12267-re megy s mivel az ezekben az életévekben levőket olyanoknak tekinthetjük, kik még nem képesek kenyérüket megkeresni, vagy életerejük meggyengülésénél fogva, már nem igen képesek a munkára: Kolozvár lakosságából alig van 62 százalék olyan elem, mely produktív, ellenben szinte 38 százalék a többiek támogatására van utalva.

Érdekesebb azonban a számok a műveltség szempontjából. A tankötelezettség korán aluli korban ugyanis találtunk a fennebbi számból: 1876 fiút és 1934 leányt, együtt tehát 3810-et, a kik nem tudnak sem írni, sem olvasni és csak 67 fiút meg 61 leányt, a kik tudnak; ebben a korban tehát írni és olvasni tud 327 százalék, nem tud: 9673 százalék.

Fontosabb ennél az, hogy a népoktatási tankötelezettség éveiben levők közül (6—15 év között) hány tud írni olvasni.

Ezt földerítik a következő számok:

	nem tud sem írni sem olvasni	tud írni olvasni
6-tól 12 évig	435	657
13-tól 15 évig	111	228
Együtt:	546	885
Van tehát a népszámláláskor maga a	1431	2385
	2313	4698

Tehetetlen terhet lassan és vigyázva ereszt le a lángok felcsapnak s az asszony ruháit nyaldossák és a vastag gyapjú szövet nem fog tüzet.

Egy pillanatnyi csend, melyet nehéz esés követ, s Hunt Abigail eszméletlenül fekszik a rögtönzött ágyon.

Rögtön leterlik a földre, a nagy kendőt ismét kitarják, ismét hangzik a kiáltás.

— Mentse meg magát — ugorjék!

De a kiáltás elhal, vagy is inkább a rémület éles sikoltásává változik; mert amint Henry előre hajlik, hogy ugorjék, egy lecső gerenda fején találja.

Henry, kit elkábított az ütés, megtáncorodik, elereszté az ablak fáját, s a kitarított kendőt elvéve a földre zuhan.

Az esés pillanatában Henry borzasztó és élénk tudatával bír mindennek ami körülte van — látja a tüzet, a tüzet, tudja hogy a halál torkában van — átvillan agyán az álma, s a Maud rejtélyes szavait — s álmanak az értelmét érteni látszik.

— „Még van elviselni — még van szenvedni való — és aztán mindent megtudsz!”

E szavak esengnek a füleiben, és ő tikad s vérző ajkakkal ismétli azokat ekkor következik a tompa zuhanás — és zsiabadás, s többé nem tud és nem érez semmit.

A nyugalmat melyet meghalt felesége ígért végre megtalálta.

Az orvosok azt mondják egymásnak, hogy csudálva határos eset meg egy olyan fiatal, erős és egészséges embernél is amilyen Dacre Henry, hogy egy olyan esés erős rázkódását, kam törést, és a fejen levő még sokkal veszedelmesebb sérüléseket, és az ezekhez járuló lázt keresztül tudta élni.

(Folyt. köv.)

lakosság által bevallott adatok szerint, a tankötelezettség korában (6—16 év) 6129 gyermek, a kik közül tud írni olvasni, vagy legalább csak olvasni 4698 vagyis 7665 százaléka, ellenben nem tud még olvasni sem, annál kevésbbé írni és olvasni: 1431 gyermek vagyis 2335 százalék. De még kedvezőtenebb a kép, ha a tulajdonképeni tanköteleseket (6—12 év) és az ismétli iskolára kötelezteket külön-külön tekintjük mert:

	nem tud sem írni sem olvasni	tud írni olvasni
6-tól 12 évig	2692	7308
13-tól 15 évig	1637	8363
Együtt:	20025	12375

Vagyis Kolozvart, (az egyetemi városban!) a kis magyar Athenében!) még a legélémbb műveltségű: az egyszerű olvasni s írni tudástól is távol áll épen 12375 ember, azaz az összes polgári lakosságnak 37.83-ad százaléka, vagyis minden száz ember közül több mint harminczeten még írni-olvasni sem tudnak!

Persze, némi mentséget kereshetünk abban a körülményben, hogy városunkba szakadatlanul özönlik be többnyire ideiglenes tartózkodásra (cseléd, napszámo) olyan elem, mely csak egy pár évig van nálunk, gyermekkorát nem itt töltötte, hanem a közeli, vagy távoli vidéken, s mint irástudatlan jött ide, mint olyan szaporítja a város e szegényes statisztikai számait, s aztán néhány évi szerencsepróbálgatás után ismét itt hagy bennünket, helyet adva újabb meg újabb hasonló elemnek.

Az írni-olvasni tudók adatait összehasonlítottam a vallással és itt a következő jellemző adatokat találtam, fokozatos sorrendbe állítva a hitfelekezeteket:

	tud írni olvasni	nem tud sem írni sem olvasni
Luth.	1236	8408 sz. 234
Unitárius	881	7227 sz. 338
Unitárius	1733	7185 sz. 679
Róm. kath.	8199	7081 sz. 3379
Ev. ref.	7027	5720 sz. 5256
Gör. kel.	200	4444 sz. 250
Gör. kath.	1062	3220 sz. 2336

E szerint még az általános átlag-számnak is alatta maradnak három felekezet hievei (ev. reformátusok, görög keletiek és görög katolikusok), a kik közül különösen a két utóbbiak állanak nagyon rosszul, miután a gör. keletieknek még fele sem, a gör. katolikusoknak pedig alig egyharmad része tud írni-olvasni. Másfelől dicsegetésre válik a lutheránus felekezetnek, hogy az elemi műveltség dolgában messze túlszárnyalja az összes vallások hieveit; de a róm. katolikus unitárius egyházak is eléggé meg lehetnek elégedve a többiekkel szemben, népoktatásuk állapotával, miután az írni-olvasni nem tudók százaléka náluk is mögötte áll az általános átlagnak (37.83 százalék) épen ugy mint az izraelitáknál.

SALAMON ANTAL.

Levél.

Déva, 1891. decz. 16.

Nagy napoknak nézünk elébe. A megye új palotájából a régi főispán Pogány György kiköltözködött; az új főispán báró Szentkereszti György nemskára beköltözködött. — Érzékenyen bucsúztunk el a régi jó főispántól, ki a megyénkben komoly, higgadt magatartással, bekülönben szelíd lelkületével lekötözte magának a megye lakosságát s a tisztelet és nagyrabecsült emléket hagyja nekünk. Egyelőre Déván fog lakni. A ref. egyház, a realiskola — s a tanítóképzde részére tett szép alapítványaiért sokan fogják adni emléket.

Sokat, minden jót várunk új főispánunktól. A hunyadmegyei főispánág nem éppen puha, ruganyos föld, melyen kényelmesen lehet kedves gondolatokban elmélyedni. — Erély, kitartás és nagy körültekintés kívánatik hozzá.

Decz. 21-én törvényhatósági köz. bizottsági rendkívüli ülést tartunk. Barcsay alispán a megye határán, Al-Kenyéren járja és fogadja az új főispánt; Piskin kíséretéhez csatlakoznak a Strigymentiek; Déván Holaky Arthur főjegyző üdvözl. Majd következnek a testületi tisztelegések a székhelybe beiktatott főispánál. Ezt fényes közbéd követi. Este fáklýs zene a távozó s érkező főispán tiszteletére. No de az ünnepélyességek lefolyásáról majd annak idején.

Nagy érdeklődéssel olvassuk a képviselőválasztásokról szóló híreket. Gr. Apponyi kolozvári szereplése, beszédei, fogadtatása nagy hatást keltettek. Nálunk teljes szélesed uralkodik. Ki és kik lesznek képviselőink a megyében? Ki tudná azt! Csak ugy utogznak rólok. A fáma azt beszéli, hogy Barcsay Kálmán alispán is föl fog lépni talán Déván, talán V. Hunyadon, mint kormányparti. — Sokan hangoztatják Réthi tanfelügyelő nevét, ki vel, amint mondják, a szabadelvű párt bármelyik kerületben is győz az ellenzék felett; de amint halljuk, nem lép fel, ha csak nyugdíj ügyét kedvezően el nem intézik. Szathmáry lemondásakor is ez volt oka fel nem lépésének. No de az több, mint valószínű, hogy Szereda val, ha az ellenzék arra való embert állít fel, a szabadelvű párt nem jut zold ágra. Susognak arról is, hogy: ha gr.

Kuun Géza fellépne! no meg arról is, hogy Hunyadon két kormányparti lép fel. No de eddig még semmi sem bizonyos; szélesed van. Főispánunk beiktatása után hazamegy s csak az ünnepek után tér vissza. Addig hát csak susogunk s magunkban tartjuk, amit érezünk s gondolunk. Ünnepek után többet.

M. r.

Városi közgyűlés.

Kolozvár, decz. 19.

Nem valami dicséretes érdeklődést tanúsítottak a városatyák a közügyek iránt. Csak félannyin jelentek meg tegnap délután, mint a mennyin jelen kellett volna, hogy legyenek. A gyűlés e miatt három fontos tárgyat a következő közgyűlésre kellett, hogy elhalasztson. Ennek a közönynek különben az volt az oka, hogy ez alkalommal nem volt napirenden pótdadó, a mit meg kelljen szavazni.

A gyűlést gr. Béli Ákos Kolozvár-megye főispánja nyitotta meg. Megemlékezett Henrik és Zsigmond főherczegek elhunytáról s a közgyűlés a város nevében hódolatteljes részvét nyilváníttatást határozta el.

Benel Ferencz városi közügyeinknek éber őre, a nála megszokott nyíltsággal interpellációt intéz a polgármesterhez. Elő sorban rá mutat a „temetőbe” vezető beltorda utca czudar kövezetére, mely ellentét képez a „társadalom”-ba vezető külső-szén utca sima járdáival. Rámutat a nagy-utca kátyúira, mely utca közvezése körül sajtóságotok a viszonyok. — Főlemliti, hogy az Óvár Mátyás király utcájában a tűzoltók kocsiának tengelye is szeszött a rossz kövezet miatt. Oka van ezeknek az ellentétes és különös állapotoknak, a miket nem akar itt ez alkalommal felegetni, e helyett most szorítkozik csupán a városi nyilvántartás mizerabilis állapotára. Előadja, hogy nagyon sokszor a budapesti és külföldi hatóságoktól kézbézésű végzetle érkeztet iratokat vissza küldötték azért, hogy a fél Kolozvár területén ismeretlen. A megkereső hatóságok közölték azután, hogy a czimzett Kolozvart nem ismeretlen, mert éppen a városához mellett lakik.

Felmutat egy közigazgatói okiratot, mely azt bizonyítja, hogy még a városi tisztviselők sincsenek bejelentve és egyik városi hivatalnokot midőn lejárt váltójáért keresték, nem találhatták meg, mert lakása nem volt bejelentve, tartózkodási helye ismeretlen volt. Más polgárt e miatt megbüntetnek, de tisztviselőt nem. Kérdezte a polgármestert, hogy van-e ezekről az állapotokról tudomása s helyesli-e ezeket és szándékozik-e intézkedéseket tenni?

A polgármester azt felelte, hogy mind ezekről nincsen tudomása (?) s magallja legelőször (!) Hanem megfogja vizsgálni a dolgot és jelentést tesz a jövő közgyűlésnek.

Ezután dr. Salamon tisz. városi főorvos terjesztette elő szépen kidolgozott s gúdag érvekkel támogatott indítványát. Monotonnak Kolozvárhoz csatlakozás tárgyában. A város érdekében sok érdemeket szerzett főorvos első sorban megköszönte azt a kitüntetést, hogy tisz. főorvosnak megválasztották s alkalmat adtak arra, hogy Kolozvár közigazgatásügyének érdekében élő szóval tessen meg javaslatait.

A gyűlés megéljenozte szavaiért a bíradhatatlan és népszerű főorvost.

Javaslatot tett ezután Kolozsmonostornak Kolozvárhoz való csatlakozása névra.

Javaslatban részletesen fejtegette a politikai szempontokat, a kulturális állapotokat, 2. a rendőri, 3. a közigazgatási viszonyokat különösen ezekre nézve sok új járassal szerzett érdekes dolgokat mondott el, a vízvezetékét illetőleg. A közgyűlés elmondja, hogy sürgősen intézkedni fog a múltébbi kapcsolás létesítésére nézve.

A szentesített törvények kihirdetése után városi képviselők választása került szünyre.

E tárgyalás felmerült a virillisek sorának bejelentése azon megjegyzéssel, hogy két tag a polgármester felhívására sem mutatkozván, ismét felhívandó lenne záros határidő kitűzésével s eredménytelenség esetében helytük a sorban következő legközebbi adót fizetni.

Többek hozzájárulása után Benel Ferencz indítványára az ügy illetékes elintézés végett a bíráló választmányba áttétetni határozottatott.

Bartha Miklós néhai Bíró Mihály, Ferencz József püspök helyére, ki a virillisek dátumát tartja meg, újakat választani a választás a polgármester indítványára decz. 27-én tartatik meg. Ugyancsak a polgármester indítványára elnökök lesznek az el (redouti) kerületben Finaly Henrik, dr. Gál

Ottó, a II. (lutheránus iskola) kert-
Dávid Antal és Fischer Lajos.
III. (tanácsház) Ki s Sándor tanár
Dénés; a IV. kertületben (tornavivő
Székely Miklós, Virányi István idősb.
Mindenik kertületben 7—7 városi
6 évi tartamra; ezeken kívül még
kertületben 1 és a IV. kertületben 2 kép-
3 évi tartamra.

A számszámadásokra nézve új terveze-
dellet el a belügyminiszter, a költség
számot pedig egyetemben a 30 száza-
dával helyben hagyta.
A szőlő vessző forgalom újabb szabá-
sra nézve a szakbizottsági javaslatot
Mór terjesztte elé.

Kecskemét városa átiratát a vadászati
ny módosítására nézve tudomásul vették,
a viszonyok nálunk olyanok, hogy a
relelembe kell, hogy részestüljenek.
Még baj, hogy Szabó István földész (nem
máphista) szerint a nyulak lődözésére
tíkokban és engedély nélkül „kas-
szó” szőlőhegyeinkben.

A községi népiskola, a Marosán Gábor
egyetéle, a főtéri ímészárszék épületek
támasa névszerinti szavazással nem volt
elhető, mert csak 38 képviselő volt jelen
elvétt. Felolvasta Szabó Gyula dr. fő-
a virilisek helyben hagyott névsorát,
bizottság tudomásul vette.

Csiky Mihály hídelvei kertületi ka-
nyak 42 évi 6 havi odaadó és hű szol-
golt elismerését fejezte ki egyhangulag
gyűlés és 500 frttal nyugalomba he-
lyezte.

Rischányi külközép külmagyar utcái
ny szintén nyugalomba helyzetett évi
frttal.

Iskola székbe beválasztottak: dr. Concha
Palóczy Lajos, Olgyay Lajos, Csiky
Több apró tárgy elintézése után a
el oszlott.

Oh, jaj . . . !

Rémület mindenfelé!

A magyar kormány azért fejten, mert
lét — ha van és — Bécsben szokta tar-
Pedig erre a fejre most már idehaza
szüksége. Mindenfelőlről vészes
tornyosulnak is Szápáry uralmát
szűkülettel fenyegetik. Nagy a pánik min-
Mégijedtek ott fenn a nagyok és meg-
alant a kicsinyek. A nagyok a hatal-
a kicsinyek a konczot féltik.

A nehézkes mameluk tábor most már
bátor és harcedzett csapat által lesz
megmadva s a harc daczára, hogy a kor-
ny kezében van minden hatalom — kétes
támaszt.

A mameluk szörnyeteg bizik tömegé-
s hatalmának tudatában, erőszakos vi-
szárazásban és gyakorolni szokott vesztege-
szében és megfélemlítésében. A három sző-
nyeges bizik tehetőségében, igazságában és a
szent szabadságszeretében.

A függetlenségi párt Irányi vezérlete
a 48-as párt Ugron Gábor vezérlete
a nemzeti párt Apponyi Albert gróf
relelete alatt szövetezkettek arra, hogy ezt
kínálhatlan, ezt a tapintatlan, ezt az öntu-
alm, ezt a nemzeti aspirációk iránt érzé-
t, ezt a felfelé rabszolga, lefelé zsar-
kormányt leverjék a hatalom polczáról.

Ezért nagy a pánik mindenfelé. A kor-
ny érdekhívei, a kormány lapjai ugyan-
kérdézik a fegyvereket hasábjaikon, a
nyúl előre gyengítsék az ellenzék hatá-
E közben remegnek, sápadnak, jaj-
gnak.

Odafenn pedig a fővárosban gyárilag
kínálnak a sajtóirodában a komoly vezér-
eltek. Mindenik mintha csak egy pápasze-
er alól pattant volna a világra. Heged-
a, a kit ezernyi ezer vezércikkerei-
és nem a szónoklatáról, Ciceró Sándor-
nak neveztek el elég találóan, csak úgy bol-
dítja a vidék kormánypárti sajtóját kitűnő
Szápáry odákkal. Egyetlen kinos vergődéssel
kínált cizetörös cikkekcske bejárja Kárpá-
tától Adriáig Magyarország minden kormán-
párti laposkáját, a melyek hirdetik teleto-
rálka e hangját szent meggyőződés-
stínek.

Ezenkívül a hivatalos apporatus is
ugyanesak dolgozik. Jaj annak a nyomorult
bíróknak, vagy bárkinak, a ki keserves
munkája után az államtól fizetett huz, —
mondom, jaj neki, ha csak gondolatban,
vagy csak álmlában járt el a szája — mind-
járt kész az elcsapása, az áthelyezése. A kor-
mány dühös és hatalmára féltékeny. A kit
ellenzéknek sejt, ha teheti kiméletlenül ti-
porja el gyáva önzésében. Csak hogy az
igazságot nem lehet eltiporni nem lehet bür-
lámba zárni. Kitér az és a nemzettől elégtá-
lolt követel, a nemzet szeit fel fogja nyi-

tani, hogy lássa meg, Szápáry kormánynak
könnyelműségeit.

Es akkor bármint is erősködjék
az a híres kormány, a független polgárok
votuma le fogja szállítani a polczról, a mit
eddig jogtalanul elfoglalva tartott.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 19.

— **Ugron Gábor** a 48-as párt ve-
zerének párbaja iránt egész városzerte nagy-
foku érdeklődés nyilvánul. Lapunk szerkesz-
tőségében ma délelőtt és délután folyton tör-
téntek tudakozások az ügy miben állása iránt.

— **Ugron Gábor** az estéli gyors-
vonattal utazott keresztül Kolozsváron Bpest-
re, hogy párbajügyét br. Fejérváryval szem-
ben rendezze.

— **Kolozsvár város** nyilvántartá-
si mizeriáiról tegnap hallott először a pol-
gármester. Pedig olvasott róla sokszor. Ol-
vasta a külföldről érkezett átiratokban, a
melyekben megjelölték az utcát és a ház-
számot, a mely alatt laknak a Kolozsvár ha-
tósága előtt ismeretlen tartózkodású egyének.
Olvasa az Ellenzékbl is, mert a tavasszal
is és nemrégiben néhány nap előtt is rámu-
tattunk ezekre a türehetetlen állapotokra. Ha-
nem azonban csak most hallott a polgár-
mester róla, a midőn Benel Ferencz inter-
pellálta. Ezek a nyilvántartási bajok Albach
Géza polgármesteri ideje állanak fenn,
azért nem hallott róluk a polgármester. A
tanácsbeliek a Benel interpellációja alatt
összenéztek, hogy mi fog még most kike-
rűlni. Érezték, tudták, hogy Benel többet
tud, mint a mennyiért interpellál. Többet
tud az utcák kövezésről és sok más olyan
városi közdolgozokról, melyek visszafelé ha-
ladnak az Albach-korszak óta. Benel Ferencz
azonban kiméletes és diskrét volt. Tártyila-
gosan és elkerülve a személyeskedést muta-
tott reá az útlenekre, hogy módot nyujtson
a hibák jóvátételére, a bajok orvoslására.
Most a városi tisztújítás küszöbén elisme-
réssel lehetnek az érdekelték Benel iránt
azért, hogy csak a bajokra mutatott reá és
egyuttaj nem tüntette fel az okokat és az
okozókat.

— **A kolozsvári villanyvilági-
tás** létesítése érdekében Reymond Schiller
Lajos a Ganz és társa fővárosi cég villa-
nyos osztályának főmérnöke Kolozsvárt idő-
zik. A cég megbízásából tanulmányozza a
helyi viszonyokat, felvételeket tesz, s ha vi-
zerőre tervezheti a készüléket, jutányos áron
képes a villany áramot világítási célra elő-
állítani. A cég nem rég rendezte be Ró-
mában a villanyvilágítást. Rómától 32 ki-
losterre, a Tivoliban állította fel 2000 lóerőre
telepét és a roppant távolságról vezeti be az
áramot a városba, hol egy központból ezer
meg ezer vezetéken oszlik meg. Nagyon
őhajándó volna, hogy a viszonyok kedvezők
legyenek arra, hogy a cég Kolozsvárt léte-
sithesse a villanyvilágítást. A főtér és a bel-
város utcáinak tüzetlajdonosai mind csat-
lakozni készülnék a bevezetőkzhöz, mint halljuk
a színház is hajlandó volna bevezetni, a mire
különbön tűzbiztonsági szempontból már ja-
vaslat is tétetett. De nem csak a világítás
szebb és tökéletesebb ténye, hanem az a kö-
rülmény, hogy a villany tiszta, tűzbiztos,
nem életveszélyes mint a gáz, nagyon őhaj-
tandóvá teszik azt, hogy a villanyvilágítás
behozzatassék. A főmérnök a Közp. szálló-
dába van szállva és pár napig míg a felvé-
teleket megejti Kolozsvárt marad.

— **A színházból.** Telt házelőtt ke-
rült tegnap szíre a kolozsvári színházban
„Faust” opera. Az előadás főérdekeességét
képezte Schiff Etel kisasszonynak a m.
kir. opera volt tagjának vendégfellépte. A
vendégművész nő érdekes színpadi alak. Fő-
leg a szejében bírja a külső hatás eszközeit.
Hangja nagy terjedelmű, tömör és erős
csengésű. Enek rutinja fejlett énekbeli elő-
adása magas foku zenei műveltségre és fe-
gyelmzett képességre vall. A hanglétra min-
den fókán egyenlő biztossággal győzi le
az énekpárbis nehézségeit. — Hangja főleg a
magas rétegekben cseng tisztán és erősen.
Pianói meglepően szépek. A futamokban
azonban hangjának nincs elég kitértása s a
trillákban nem tud kellő egyenetlenséget ön-
teni. Margaretha szerepét főleg az énekre-
szekben jelesen érvényre juttatta. Egyénisége
azonban nem egészen alkalmas a Margaretha
szerepével elválaszthatatlan naiv vonások ér-
vényre emelésére. Megjelenésében nincs meg
az a gyermekes báj és kellem, — mely min-
den olyan színész nővé a ki Margaretha
szerepére válnálalkozik — rendelkezésére kell.
— A közönség a vendégművészről igen
kedvezően fogadta. Több é n e k száma
zajos tetszésben részestül, s felvonások után
többször kihívással tüntette ki. A thulei ki-

rály balladájával s a harmadik felvonás győ-
nyörű románczával zajos tetszést idézett fel,
s nyílt színen is lelkesen tapolták. Nektünk
ugy tetszik első hallás után, hogy hangj és
színészi egyénisége inkább a drámaibb sze-
repkköre utalják, s végleges véleményünket
fenntartjuk akkorra, ha ilyen szerepben is
bemutatja magát, mire a közelebb szíre ke-
rülő Troubadour-ban alkalma nyílik. Faustot
Kápolnai énekelte. Erős indispozícióval küz-
dött. Néhány énekszáma ennek daczára jól
sikertült s ezzel zajos hatást keltett. Mefistó
szerepe Pusztai kezében volt. Elégge igye-
kezett az operettek könnyű légköréből ki-
emelkedni, de hogy ez neki nem sikerült —
azt nem róhatjuk fel hibájául. Siebel szere-
pével Farkas Józsefin próbálkozott meg, ere-
mény nélkül. Valentint Hadai játszta. Hal-
doklási jelenete után megtapsolták. Mártha
szerepében Láng Etel kifogástalanul énekel.
Az előadás maga a komoly hiányok daczára
is részben kielégítette a várakozásokat. A
tündér palota jelenetét egészen kihagyták,
hogy miért, annak is van magyarázata. Ope-
rákra sem egyének, sem egyéb nincs.

— **Kolozsvármegye** téli közgyű-
lése gróf Bély Ákos főispán elnökle-
te alatt ma tartá meg. A nem nagy számmal
megjelent közgyűlési tagok közt ott láttuk:
Ar. Kemény Jánost, gróf Esterházy Lálánt,
Szabó Józsefet, Szacsvay Sándort, P. Horváth
Kálmánt, Gyárfás Benedeket, Ajtay Gézát,
br. Mattenkloid Jánost, Putnoky Domokost,
Sigmond Ákost, Sárkány Ferenczet, dr. Al-
brecht Márton, Paal Gyulát stb. A kevés
tárgyu közgyűlés legérdekesebb részei a vá-
lasztások voltak. A közigazgatási
bizottságba belőnek választva: P.
Horváth Kálmán, Hosszu Teophil, idősb
Létay Ferencz, Sombory Lajos, Sigmond
Ákos. Az igazoló bizottságba: Duha
Imre, Gyarmathy Zsigmond, Hosszu Theop-
hil, Matskási Pál, Szabó József. A közgyű-
lés már 12 óraker véget ért.

— **Városi képviselők** választat-
nak az első kertületben 7 a második kertület-
ben 8 a harmadik kertületben 7, a negyedik-
ben 9. Összesen 31 új választás esik.

— **A Csiky ünnepélynek** me-
lyet a helyi egyetem tanárjelöltjei rendeznek
a decz. 20-án fél 11 óraker a Redoute ter-
mében közlelebről közölt programmjában
változás állott be, a rendező bizottság a mű-
sort még egyszer közli és ismétellen felhívja a
nagyerőmű közönségfigyelmét az ünnepélyre
a melynek célja a Csiky-szobor alap-
ján való adakozások gyűjtése! A részletes
műsor ez: 1. Szózat. Egressy Bénitől, éneki
a Kolozsvári dalkör. 2. Költemény. Szavaly;
Ambruszer Sándor tanárjelölt. 3. Csiky Ger-
gely emlékezete. Irta és felolvassa: Fejes
Aron tanárjelölt. 4. Miért szerettem én Csikyt
legjobban. Irta és felolvassa: E Kovács Gyula
5. Csiky: »Két szerelemből« részlet. Előadja
Demeter István t. nárjelölt. 6. »Fényes nap-
ragyogó világ . . .« Részlet Sophokles Anti-
gonjéből (ford. Csiky Gergel) Mendelsohntól
zongora kíséret mellett éneki a „Kolozsvári
Dalkör.”

— **A városi képviselők** válasz-
tásához a rendeleti cédulák nem sokára a pol-
gárok kezébe jutnak a hivatalos irodából.
Ez alkalommal nem a polgármesteri iroda
fogja azokat expedálni hivatalos közegekkel,
hanem más kezeblől fog a hatalom által a
választók könnyebbsége érdekében a polgár-
ságnak a szavazás elrendelietni. A t. választók
nyugodtan várhatják, nem kell hogy gon-
dolkozzanak, nem kell, hogy férfiak után
nézzenek, a ki tenni tud a város java érde-
kében, nyugodtan várhatnak, jön a rendelet
s abban meg lesz írva: kire kell a hatalom
érdekeblől szavazni.

— **Eszküvő.** Ma esküdtek örök hűsé-
get egymásnak Kaáli Nagy Kálmán
budapesti törvényszéki bíró és özv. Kilyén
Sámuelné kedves és bájos leánya Kilyén
Olga k. a helyi unitárius templomban. Tanuk
voltak, dr. Lehman Robert és Kovács János
tanárok. Az új pár esküvő után nászutra in-
dult.

— **Felolvasás.** A Dávid Ferencz Egy-
let holnap d. u. 4 óraker tartandó felolvasó
gyűlésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.
Felolvasók lesznek: Ferencz József püspök dr.
Brassai Sámuel, dr. Haller Károly, Jékay
Aladár. A felolvasása nyilvános s minden ér-
deklődő szivesen látot vendég.

— **Az erdélyi muzeum-egylet**
orvos-természettudományi szakosztálya folyó
hó 21 ikén, hétfőn, délután 5 óraker a tud.
egyetem természetzeti előadó termében or-
vostudományi estélyt rendez, a melyen Ro-
senthály Béla doktor az egészséges és a be-
tegyetemekről értekezik. Erre minden érde-
klődő meghív a titkár.

— **A polgári dalegylet** a jövő
1892 évi január 9-én szombaton este táncczal
egybekötött házi dalestélyt rendez.

— **Kinevezések.** Bartók Ignác
besztercei polgárhatalmi végleges segédanti-
tatóvá, Robert Janka fogarasi polgári leányis-
kolai végleges kézimunka tanítónővé végle-
gesen kinevezetett.

— **Pályázat.** A kézdívásárhelyi kir.
ügyészségnél alügyési, az algyógyi jbiró-
ságnál gyakornoki állás.

— **Jótkönyv gyermekek.** A bel-
városi rom. kath. elemi leányiskolában a
Schwarezel Adél igazgatónő k. a, tanítványai
maguk között gyűjtést rendeztek, s az így

begyűlt 3 frtot a „rongyos egylet”-nek jut-
tatták.

— **A kézdívásárhelyi olvasó-egy-
let** saját pénztára javára Kézdí-Vásárhelyt a
tanácsház dísztermében 1891. decz. 28-án
táncczal egybekötött zártkörű tombola-estélyt
rendez.

— **A homorod oklándi kertlet**
több községeből vesszők a hirt, hogy hiva-
talos intézkedés következtében pálinkáznak
már több faluban és éltetik ifj. Dániel Gá-
bort.

— **Rudnyánszky Gyula** a mai
gyorsvonattal városunkba érkezik, hogy köl-
teményeit személyesen olvassa föl az „Erd.
Irod. Társaság.” holnap iülésén.

— **Munkácsy műterméből.** Mun-
kácsy Mihály jelenleg a magyar parlament
számára készülő »H o n f o g l a l á s « című
képen dolgozik. Az Avenue-Villiers-i palota
ez idő szerint rendkívül csendes, a pénteki
recepeziókon egyedül munkácsy asszony fo-
gad, míg a »ester örökösén műtermébe van
zárkózva. Eddig a pénteki nap vendégeinek
meg volt az az örömk, hogy a szalon the-
ája és társalgása után benyithattak a szom-
szédos műterembe, és nézhették ott Munká-
csinak készülő, vagy már épen kész alkotá-
sait. Most a műterem ajtaja zárva van.
Munkácsy Mihály egyáltalán senkit sem fo-
gad, természetesen a modelljeit kivéve. Min-
den idejét és minden tervelését a »Honfog-
lalás« című nagy kép tölti le.

— **A nihilisták proklamációi-
ja.** Kerülő uton az a hír érkezik Pétervár-
ról, hogy a nihilisták proklamációját publi-
kálták, melyben a leghatározottabban köve-
telnek parlamentet Oroszország részére. E
proklamáció egy példányát eddig még ki
nem derített módon a czár kezébe juttatták.
Az éhínséget a proklamáció a mostani kor-
mányrendszer következményének mondja és
az egyedüli menekvés é szörnyű helyzetből
csak az lehetne, hogy a nép képviselőit egy-
behívják. A proklamáció így végződik: »Ütött
az óra — jaj annak, a ki a helyzetet nem
érti meg!«

— **A difteritisz pusztításai.**
Veszprémből jelentik, hogy ott a difteritisz
megdöbbentő módon pusztít s nemcsak a kis-
dedek, hanem a felnőttek közül is szedi ál-
dozatait. Így a Kántor-család tagjai rövid
pár nap alatt az apán kívül mind a gyilkos
járvány áldozatai lettek. Először három kis
koporsót szállítottak ki a halottas házból s
ma temették az anyát, a kit szintén difteri-
tisz ölt meg. Az iskolában a járvány daczára
még mindig folynak az előadások. A város
több polgára rendkívüli városi közgyűlés ösz-
szehívását sürgeti az óvintézkedések ügyé-
ben. — Debrecezenben is pusztít a difteritisz.
A kollégiumot — mint a D. Ellenőr írja —
hatósági rendeletre becsukták, mert 63 difte-
ritiszes betegje volt.

— **Kegeylemkérő női deputá-
czló,** Tomics Jása újvidéki lapszerkesztő,
érdekében, a kit a kuria a minap 6 évi fegyházra
ítelt, mozgalom indult meg Ujvidéken abban
az irányban, hogy királyi kegyelmet nyerjen
az elítélt. A mozgalomnak Bála Mária el-
nöklete alatt egy nőbizottság a kezdeménye-
zője, mely elhatározta, hogy a »hitvesi vé-
delem« közepette bűnbe esett Tomics Jása
részére kegyelem kieszközlését kísérli meg.
E célból dr. Visontai Soma ügyvéd. Tom-
csinak volt védője, egy 100 nőből álló kül-
döttséget fog ő Felsőge színe elé vezetni,
mely egy 1000 hölgy által aláírott kegyelmi
kérvényt nyujt át a királynak.

— **Kutyák a hadsereg szolgálá-
latában.** Erdesek újítást hoztak be legu-
jabbban az osztrák-magyar hadseregben. Uj-
évtől kezdve t. i. minden hadtestnél és had-
csapatnál harcokutya alkalmazása lesz rend-
szerezítve, mely kutyák háboru esetén az
előőrsi és nyomozó szolgáltnál a portyázó
csapatok mellé fognak beosztatni. Eddig pró-
baképen alkalmaztak ily hadi kutyákat a her-
czegóvinai csapatoknál, hol igen jó szolgálá-
tot teljesítettek. A hadsereg ez új intézmé-
nye által okozott költségek már az 1892-iki
hadügyi budgetbe fel vannak véve.

— **Velenczében letartóztatott
magyar csaló.** Velenczében, mint nektünk
átírják, egy Salzer Albert nevű
állítólag budapesti egyént tartóztattak le, a
ki banküzletekben hamisított francia jára-
dékot akart beváltani. Lakásán 100.000 franc
örrejjét hamisított járadékok találtak.

Idegenek Kolozsvárt.

(December 19.)

Központi szálló.

Bukuresti Géza birtokos D. Szt. Miklós
Máriafy Lajos birtokos M. Szt. György, Wag-
ner M. Kain Géza, Angyal Ignáz, Szendrei
Sándor kereskedő Bpest, Louis Reymond
Schiller Bpest, Hegyi Albert kereskedő Deb-
reczen, Neumann József kereskedő N. Várad
Nagy László hirtokos N. Almás, Vocht Si-
mon birtokos Deés, Tüzes Karácson közjegyző
Deés, Dózsa Bálint birtokos Makfalva. Gyarm-
thy Mózes főszolgabíró Hidalmás. Esztogár
Bálint birtokos Csik-Szereda, Badó Péter tit-
kár Galgóc, Müller Dániel közjegyző B.
Hunyad, Putnoki Domokos birtokos Magyar
Erked.

Hungária szálló.

Oberschon Lajos kereskedő, Molnár Jó-
zsef képviselő, Gerhardt Gusztáv vas-; igazg;
Nográdi Gáborné magánzó, Kánczel Jánosné
magánzó, Bpest, Bálint Katalin földbirtokos
Szegyel, Picher Alfonz kereskedő Bécs.

Blázini szálló.

Juhász Józsefné, Szabó Istvánné bir-
tokosok Tövis, Tury Károly szig. jogász N.
Várad, Budai József ügyvédjelölt N. Várad,
Rosmann Salamon bérli Deés, Buday László
birtokos Szt. Mihálytelke.

Nemzeti ezálló.

Br. Jósika Andor Gyéres, Apersz Ká-
roly. közjegyző Segesvár.

Erzsébeth szálló.

Kertész Samu főszolgabíró B. Hunyad,
Rajcs Zoltán, gyári igazg.: S. Szt. György
Dr. Albrecht Lajos ügyvéd B. Hunyad, Vi-
tályos Samu közjegyző M. Vásárhely.

KÖZGAZDASÁG.

Az erdélyi gazdasági egylet
igazgató választmányának Kolozsvárt 1861.
december hó 11-én egyleti elnök Szabó Jó-
zsel elnöklete alatt népes ülést tartott.
Az egyleti elnök indokolt javaslatára el-
határozottat az egyleti nagy utczai szőlő s
kertjének eladása melynek foganato-
sításával az elnök és az egyleti jogtanácsos
bizatik meg.

A lapfelügyelő bizottságnak az „Erdélyi
Gazda”-t mint az egylet hivatalos lapját il-
lető elismerő abbeli nyilatkozata folytán hogy
a szerkesztő és kiadó egyleti titkár, annak
szellemi színvonalát örvendetesen emelte tar-
talmát pedig a szerződésig kikötött terjé-
delemnél állandólag bővebben tartotta s így
az egylet tekintélyének megfelelőleg valamint
az olvasó közönség, szóval a gazdasági ügy
érdekében cselekedett s melegen ajánlva en-
nek illetlen módon való főtatárását, a tit-
kár kiadásában a jövő évre is meghagyottat
és a tagokat illető példányokért 1200 frt meg-
szavatottat.

Az erdélyrészi méhész-egylet kérelmére
a „Méhészeti Közöny” kiadásához 150 frt
segélyt megszavatottat, melylyel szemben
tartozik a méhész-egylet az erdélyi gazda-
sági egylet tagjainak a szükséges számú
példányokat nyomtatva átengedni és megkül-
déséről gondoskodni.

Az elnök javaslatára elhatározottat egy
az erdélyi összes vásároknak a vármegyék-
től bekért pontos jegyzékét magában foglaló
„Gazdasági és vásári zsebnaptár”-nak ezer
példányban való kiadása, melynek szerkesztő
sével s lehetőleg még ezen évben való ki-
adásával a titkár megbizottat.

Gr. Kornis Viktor e. tag javaslatára
„Erdélyrészi löhermag értékesítő szövetkezet”
alakítása határozottat s megoldás végett az
ügy a szövetkezeti bizottságnak kiadottat.

Gróf Schweinitz Gyula egyt. tag javas-
latára a gyümölcs-mustnak a szőlő mustjá-
hoz való vegyítése és egyáltalán a műbor
ellen felirat fog intéztetni a földmiv. minis-
terhez és a képviselőházhoz.

Még néhány kevésbé fontos tárgy el-
intézése után elnök az ülést bezárta.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Ugron Fehérváry ügy.

Bpest, decz 19.

Ugron Gábor ma reggel ide érke-
zet. A párbaj közte és Fehérváry houv.
miniszter közt még nem történt meg.
Ugron is és a miniszter is jelen van-
nak a ház ülésén.

Képviselők nézete szerint az ügy
párbaj nélkül is el lesz intézhető.

Képviselőházból.

Budapest, decz. 19.

A ház megkezdte ma a kereske-
delmi szerződések tárgyalását. Perlaky
előadó beszéde után Gaál Jenő nem-
zeti és Mudrony Soma 48-as párti el-
fogadták a szerződésekot.

Felolós szerkesztő:
BÁRTHA MIKLÓS.
Segédszerkesztő és kiadólaptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Ajánlom **női felöltőkből** bizománya-
ba lévő **gyári raktáramat**, mely iránt
az idény előre haladta miatt oly előnyös fel-
tételt nyertem, hogy a raktáramban lévő
összes **női felöltőket** gyári árnál jóval
olcsóbban árusíthatom el, állításom valója
felől meggyőződést nyujthatok a gyáros ere-
deti számlája előmutatása mellett, ugy szin-
ten a raktáraman lévő összes díszített és dí-
szítetlen női kalapok feltűnően leszálli-
tott ólcsó árban kaphatók.

Valamint szép választékú

Karácsonyi és Ujévi

hasznos női ajándékok.

A n. é. közönség részéről eddig tapaszt-
alt szíves pártfogását ezutánra is kérve, va-
gyok

Mély tisztelettel:

BETEGH PÉTER utóda.

Nyomdász **tanulónak** felvétetik két ifju,
a kik polgári iskolát vagy legalább egy gym-
nasiumot végeztek — a Magyar Polgár gym-
dájába Kolozsvárt.

Hirdetmény.

Háromszékmegye **Kilyén** községében, hol vasuti állomás van, egy Curiális

belső telek,

a hozzátartozó 31 katasztrális hold szénafü és szántó, legelő és erdőrésszel egyetemben 6 egymásután következő évre

1892. évi április hó 24-től kezdve

haszonbérbe kiadó, esetleg jó feltételek mellett örökáron is eladó.

Értekezhetni lehet írásban vagy szóval a tulajdonosnál Sopronban (Uj-utca 25. szám alatt).

A Curiálisban van uri-lak, kőház, faház, 24 lóra istálló, 2 csür bornából, zsindelyvel kocs-szin, süttő és egy hold gyümölcsös és veteményes kert, mind kitűnő jó állapotban.

Sopron, 1891. december hó 12-én.

MOLNÁR BALÁZS,

birtok-tulajdonos.

1101. (3-8)

"THE GERSHAM"

ELETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG Londonban.

Magyarországi fiók: Ausztriai fiók:
Budapest, Ferencz-József-tér 5., 6. Bécse, Giselstrasse I. sz. a.
a társaság házában. a társaság házában.

A társaság vagyona 1889. június hó 30-án frk. 106,578,528-96
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1889. évi
június hó 30-án 19,826,518-86
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések
s visszavásárlások stb. után a társaság
fennállása óta (1848.) 219,930,701-87
A legutóbbi 12 havi üzleti idő alatt a társaságnál
értékig nyújtattak be ajánlatok, mi által
a társaság fennállása óta benyújtott aján-
latok összértéke 1,610,827,280-
értékre megy. — Prospectusokat és minden közelebbi felvilágosítá-
sokat Erdély minden nagyobb városában az **ügynök urak** és a
vezérügynökség Kolozsavart ad. 1108. (1-2)

BANK- és VÁLTÓ-ÜZLETE

KOLOZSVÁRTT,

a Főtérén levő üzletében

a bank-szakmába vágó következő főbb üzletágakat folytatja:
Vesz és elad állam- és más értékpapírokat, zálogleveleket,
arany-, ezüst- és papír-pénzmeneket;
közvetít a budapesti és bécsi tőzsdén jegyzett mindenemű ér-
tékeket idegen számlára;
előlegez értékekre és tőzsdén jegyzett papírokra (kézi zálogra,
Lombard üzlet);
leszámítol sorsjegy-nyereményeket, kisorsolt zálogleveleket és
más értékeket;
bevált lejárt szelvényeket és beszerzi az értékpapírok új szel-
vényeit;
teljesít fizetéseket a bel- és külföldi piacokon;
fogadatosít behajtási megbízásokat.

Keresettebb értékek készletben tartatnak.

A magyar földhitelintézet és a nagy-szebeni általános
takarékpénztár kisorsolt záloglevelei és záloglevél-kamat-szelvényei
minden levonás nélkül fizetnek ki. 1027. (11-30)

KISS ERNŐ

VASKEKESKEDŐ,

KOLOZSVÁRTT (Főtér.)

Ajánlja a legdúsabban berendezett nagy raktárát:
Lüttichi vadász-fegyverek és eszközök,
Korcsolya különlegességek,
Berndorfi alpacca, China-ezüst, nickl és
bronz diszmu-árak,
Villanyos vezetéki berendezések, vasbuto-
rok, tűzmentes pénzszekevények, Friedlandi
szabályozható kőszén-kályhák,
(Petrozsényi) Szalon kőszén stb.
s mindenemű gazdasági, konyha- és ház-
tartási cikkekben. 1068. (12-30)

LEGALKALMASABB

KARÁCSONYI AJÁNDÉK.

Ajánlja alólírt bécsi látszerész kitűnő szakértők által megvizsgált

szemüvegeit,
orresiptetőit
és
lorgnettet,

melyek használata által az elgyengült szemek megerősödnek; ára
darabonként 2 frittól kezdve, valódi arany foglalatban 18 forintig,
1 darab **Tábori látszó** 12 forinttól feljebb.

1 **Stereoskop készülék** képekkel együtt 5 fo-
rinttól feljebb.

Azonkívül raktáron találhatók dúsz választékban a legfin-
mabb kivittelt **diszmu-árak, bőr-árak, bronz- és china-
ezüst-árak, arany- és ezüst-ékszerek, toll legyezők,**
külföldi illatszerek; továbbá az általános kedvelt

Fichten & Eau de Cologne szappan,

mely saját cégemmel van ellátva, stb. stb. a legjutányosabb árak
mellett.

Teljes tiszteltetéssel

1047. (4-4)

Boskovitz A.,
látszerész,

Kolozsavart, Főtér 23. sz. alatt (Iparos-ház.)

Fekete és pej,

5 éves, 14-3 markos, behajtott, gyorsmenő szép
jukkerek, heréltek

380 forintért.

Kitűnő trapper, teljesen hibátlan, igen erős
pej, herélt, 14-3 markos

200 forintért eladók

BARCSAY MIKLÓSNÁL
TARTARIÁN.

1106. (3-3)

Elegáns névjegyek

40 krtól feljebb.

MINDENEMŰ
Kő- és
Könyvnyomdai munkák
csinos elkészítésére
jutányos árak mellett vállalkozik

KÖZMŰVELŐDÉS
IROD. ÉS MŰNYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KOLOZSVÁRTT
ÉS
BRASSÓBAN.
722. (14-2)

KÖNYVEK és FOLYÓIRATOK
minden nagyságban.

Bécsi esketési meghívók
csinos kiállításban.
Vásárjegyek.
Faltárgaszkok.

Rovatos levek, napok
pontosan kiállítva.

Szabott ár! Franczia mosó barchentek, flanelek, vászon, Chifon, asztalneműk és nagykendők. Merőben új divat!

NAGY RAKTÁR.

946. (21-x)

Karácsonyi és Ujévi ünnepekre

NAGY ELADÁS!

Előre haladt idény és tulhalmozott raktárom miatt eladok

mától kezdve

női Radköpeny, Capp (mántlet) és Jaquetteket, gyapju, hárász és genilla nagy kendők, flanel, Kasán és gyapju
téli ruhakelméket

tetemesen a rendes áron alól.

NŐI RUHA és ÖLTÖNYÖK elkészítését a legutolsó divat szerint elvállalom. Vidéki megren-
delésnél egy jól álló derék és alj elómérete beküldése elégséges. Ezen osztály vezetésére előnyösen ismert, **MERZA**
GERŐ volt kereskedő urat nyertem meg. — Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek.

Tisztelettel **GÁMENTZY JÁNOS, főtér, gr. Teleki-ház.**

LINCZEG-UTCZA 2. SZ. HÁZAM ELADÓ.

UTOLSÓ HÉT!

A volt MERZA GERŐ-féle

női divat-áru üzletben (Főtér)

RAKTÁRON LEVŐ ÁRUK

minden áron

eladatnak.

905. (40-x)

ELŐRE HALADOTT IDÉNY MIATT

NŐI KÉSZ CONFECTION,

TÉLI RUHA-KELMÉK

vételáron alul
elárulhattnak.

!!FARSANGI IDÉNYRE!!

a legmeglepőbb ujdonságok egy része megérkezett.

RENDES SZIDOR és TESTVÉRE

ezelőtt **GAJZÁGÓ ISTVÁN.**

Műhelyünkben a legelegánsabb ruhák megtekinthetők.